

บทความเผยแพร่ประจำสัปดาห์

เรื่อง การดูแลสินค้าปุ๋ยเคมี

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่ดูแลปุ๋ยเคมี ทั้งในด้านราคาให้เป็นธรรม ไม่มีการค้ากำไรเกินควร และให้ปริมาณมีเพียงพอ ต่อการบริโภค ไม่ขาดแคลนและเกิดการกักตุน โดยใช้อำนาจตามกฎหมายเป็น เครื่องมือในการดำเนินงานตั้งแต่พระราชบัญญัติการป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ.2490 จนได้มีการปรับปรุงมาเป็นพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและ บริการ พ.ศ. 2542

ในช่วงปี 2551 ปุ๋ยเคมีซึ่งใช้แม่ปุ๋ยไนโตรเจนที่ได้จากผลิตภัณฑ์ น้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ ซึ่งนำเข้าจากต่างประเทศราคา สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากภาวะน้ำมันเชื้อเพลิง ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศได้รับความเดือดร้อน กรมการค้าภายในได้กำหนดให้ปุ๋ยเคมีเป็นสินค้า ควบคุม เพื่อดูแลป้องกันการกำหนดราคาซื้อ ราคาจำหน่าย และการขาดแคลน ดังนี้

(1) กำหนดให้ผู้ผลิต ผู้ว่าจ้างผลิตหรือผู้นำเข้า แจ้งชื่อ ชื่อทางการค้า ปริมาณ ธาตุอาหารรับรองหรือสูตร ชื่อและปริมาณวัตถุดิบเป็นส่วนประกอบสำคัญของสินค้า ราคาจำหน่าย มาตรฐาน คุณภาพ ขนาด ปริมาณ น้ำหนักต่อหน่วยของ ปุ๋ยเคมี ล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ก่อนนำสินค้าออกจำหน่าย และ ห้ามจำหน่ายปุ๋ยเคมีแตกต่างไปจากรายการตามที่ได้แจ้งไว้หรือจำหน่ายในราคาที่ สูงกว่าราคาที่แจ้งไว้ เว้นแต่ได้รับอนุญาต

(2) กำหนดให้ผู้ผลิต ผู้ว่าจ้างผลิต ผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อจำหน่าย หรือผู้จำหน่ายที่มีปริมาณการจำหน่ายปุ๋ยเคมีเดือนละตั้งแต่

หนึ่งร้อยเมตริกตันขึ้นไป แฉ่งซื้อ ซื้อทางการค้า ปริมาณธาตุอาหารรับรองหรือสูตร ปริมาณการซื้อ ปริมาณการผลิต ปริมาณการว่าจ้างผลิต ปริมาณการนำเข้า ปริมาณการจำหน่าย ปริมาณคงเหลือ และสถานที่เก็บปุ๋ยเคมี ณ วันสิ้นเดือน ของแต่ละเดือนเป็นประจำทุกเดือน ภายในวันที่สิบของเดือนถัดไป เพื่อให้การ กำกับดูแลปุ๋ยเคมีที่ได้รับผลกระทบจากความผันผวนของราคาในตลาดโลก อันสืบเนื่องมาจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการใน ราคาที่เหมาะสม และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายโดยเฉพาะเกษตรกร

การฝ่าฝืนไม่แจ้งข้อมูลต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละสองพันบาทตลอดเวลา ที่ฝ่าฝืน กรณีจำหน่ายสูงกว่าราคาที่แจ้งไว้โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินห้าปี ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(3) ห้ามมิให้กักตุน หรือปฏิเสธการจำหน่าย หรือประวิงการจำหน่าย หรือการส่งมอบสินค้า โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งหากมีการฝ่าฝืนต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินเจ็ดปี ปรับไม่เกิน หนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(4) กำหนดให้ผู้จำหน่ายแสดงราคาจำหน่ายปลีกปุ๋ยเคมี ซึ่งหากมีการ ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

(5) ตรวจสอบภาวะราคาและพฤติกรรมการจำหน่ายปุ๋ยเคมีอย่าง ใกล้ชิด ทั้งกรุงเทพฯและภูมิภาค ทุกจังหวัด หากพบว่ามีกรกระทำผิด ก็จะมี การดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด

ในช่วงตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2551 จนถึงปัจจุบัน ราคาน้ำมัน เชื้อเพลิงลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ราคาปุ๋ยไนโตรเจนในตลาดโลกปรับลด ราคาลง กรมการค้าภายใน จึงได้ดำเนินการให้ผู้ประกอบการปรับลดราคา จำหน่ายลง แม้ว่าจะมีสต็อกที่มีราคาสูงค้างอยู่จำนวนมากก็ตาม รวม 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งแรก ลดราคาปุ๋ยที่ใช้กับยางพาราและปาล์มน้ำมัน ลงร้อยละ 5-10 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2551 **ปุ๋ยนาข้าว** ลดลงร้อยละ 10 ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2551 **ปุ๋ยสำหรับพืชไร่** ลดลงร้อยละ 20 ในช่วงมีนาคม – เมษายน 2552

ครั้งที่สอง ลดราคาแม่ปุ๋ยยูเรีย (ปุ๋ยไนโตรเจน) จากตันละ 26,500 บาท เหลือตันละ 21,000 บาทในช่วงปลายตุลาคม 2551 และลดลงเหลือตันละ 19,000 บาท ในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือนพฤศจิกายน 2551 ส่งผลให้ราคาจำหน่ายปลีกลดลงตามไปด้วย คือราคาประมาณถูกลง 1,400 บาท เหลือราคาประมาณถูกลง 950-1,000 บาท

ครั้งที่สาม ลดราคาแม่ปุ๋ยยูเรีย (ปุ๋ยไนโตรเจน) จากตันละ 19,000 บาท เหลือตันละ 15,500 – 16,500 บาท ตั้งแต่วันที่ 21 พฤศจิกายน 2551 ส่งผลให้ราคาจำหน่ายปลีกลดลงเหลือราคาประมาณถูกลง 800-850 บาท

และปัจจุบันตามภาวะตลาด ราคาแม่ปุ๋ยยูเรียได้ปรับลดลงตามราคาวัตถุดิบในตลาดโลกที่ปรับลดลงอีก ตั้งแต่วันที่ 1-15 ธันวาคม 2551 ส่งผลให้ราคา ลดลงเหลือตันละ 12,500-13,000 บาท หรือ ประมาณถูกลง 720-740 บาท
